Mapa noční oblohy

Mapa noční oblohy znázorňuje pozorovatelná souhvězdí dne 16. prosince v 19:00 hodin SEČ na souřadnicích 50° severní šířky a 15° východní délky za ideálních podmínek (bezoblačná obloha a malé světelné znečištění). Mapa je orientována tak, že sever je nahoře.

Informace pro návštěvníky

Upozorňujeme, že z bezpečnostních důvodů není možné vstupovat do sálu digitálního planetária po začátku programu.

Večerní programy jsou obsahově zaměřeny na dospělé návštěvníky a starší školní mládež.

Změna programu vyhrazena.

Vstupné 30 až 90 Kč dle druhu programu a věku návštěvníka.

Budova digitálního planetária se spolu s pokladnou otevírá 30 minut před začátkem programu. Z důvodu omezeného počtu míst v sále digitálního planetária využijte k zajištění vstupenky na program vstupenkový portál města Hradce Králové HKPoint nebo Infocentrum Hradec Králové na Eliščině nábřeží. V pokladně digitálního planetária je možné zakoupit vstupenky pouze za předpokladu, že zbývají ještě z předprodeje.

Budova hvězdárny se spolu s pokladnou otevírá 15 minut před začátkem programu. Vstupenky na program, který probíhá pouze na hvězdárně (pozorování), lze zakoupit až na místě.

Pro osoby s omezenou schopností pohybu jsou v přízemí digitálního planetária z úrovně okolní komunikace bezbariérově přístupné prostory expozice ve foyer, projekčního sálu a toalet.

Všechny návštěvníky žádáme, aby dodržovali pokyny pracovníků zajišťujících program a ustanovení Návštěvního řádu. Děkujeme Vám za pochopení, toleranci a vzájemnou ohleduplnost.

Pro skupiny minimálně 20 osob nabízíme možnost realizace programu v odpoledních a večerních hodinách v pracovních dnech v době mimo pravidelné programy pro veřejnost. Více informací: 495 264 087

HVĚZDÁRNA
A PLANETÁRIUM
v Hradci Králové

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové
Zámeček 456/30, 50008 Hradec Králové
+420 495 264 087 +420 495 270 959
+420 737 456 777 astrohk@astrohk.cz
www.astrohk.cz

12 / 2025

HVĚZDÁRNA
A PLANETÁRIUM
v Hradci Králové

MĚSÍČNÍK
prosinec 2025

Program

Středy

Večerní program | 18:30 kromě 24. a 31. 12
s pořadem Temná biosféra
90 minut | digitální planetárium

Večerní pozorování | 20:30 kromě 24. a 31. 12
60 minut | hvězdárna | jen za jasné oblohy

Pátky

Podvečerní program pro děti | 16:30 kromě 26. 12
aneb Planetárium pro nejmenší
pořad vhodný pro diváky ve věku od 5 do 8 let v doprovodu dospělé osoby
60 minut | digitální planetárium

Večerní program | 18:30 kromě 26. 12
s pořadem HORIZON: Beyond the Edge of the Visible Universe
90 minut | digitální planetárium

Večerní pozorování | 20:30 kromě 26. 12
60 minut | hvězdárna | jen za jasné oblohy

Soboty

Pozorování Slunce | 14:00
30 minut | hvězdárna | jen za jasné oblohy

Odpolední program pro děti | 15:30
s pohádkou 3-2-1 Start!
pořad vhodný pro diváky ve věku od 8 let v doprovodu dospělé osoby
90 minut | digitální planetárium a hvězdárna

Večerní program | 18:30
s pořadem Zrození – Vesmír v nás
90 minut | digitální planetárium

Večerní pozorování | 20:30
60 minut | hvězdárna | jen za jasné oblohy

Další akce

| 4. 12. 18:00 | digitální planetárium | 90 minut

Petr Horálek - Klenoty maledivských nocí

Jaké klenoty nabízí noční nebe i na cenově dostupných ostrovech Maledivy? Budete se divit! Poutavé vyprávění doplněné nádhernými fotografiemi jednoho z nejlepších astrofotografů na světě, jehož snímky byly již mnohokrát oceněny jako APOD - **A**stronomy **P**icture **o**f the **D**ay - astronomický snímek dne, který vyhlašuje americký Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA). Dále je po něm pojmenována planetka 6822 Horálek a stal se prvním českým Fotovyslancem Evropské jižní observatoře. Pojďte se tedy alespoň virtuálně přenést do teplých krajin a zadívat se na tu část oblohy, kterou z našich končin nikdy neuvidíte.

Foto: Petr Horálek

| 30. 12. 15:00 | digitální planetárium | 60 minut

Předsilvestrovský kvíz pro děti

Máte rádi vědomostní soutěže? Myslíte si, že má vesmír nějakou spojitost s Vánocemi nebo silvestrem? Máte rádi pokusy? Pokud jste odpověděli kladně, přijďte si vyzkoušet svůj odhad na náš kvíz. Vítěze čeká i drobná cena. Pořad je vhodný pro mládež mladšího a středního školního věku. K účasti v kvízu je potřeba si s sebou vzít chytrý telefon. Budeme se na vás těšit v našem digitálním planetáriu.

| 30. 12. 18:00 | digitální planetárium | 90 minut

Předsilvestrovský kvíz

Chcete si udělat zábavný a trochu poučný „předsilvestr"? Máte zájem dozvědět se zajímavé věci o vesmíru, které mají spojitost s Vánocemi a silvestrem? Pak přijďte zjistit, co jsme pro vás vybrali za nečekané perličky a jak jsme je namíchali do povídání, ve kterém si budete moci zahrát i o nějakou tu drobnou cenu. Pořad je vhodný pro dospělé a mládež od staršího školního věku. K účasti v kvízu je potřeba si s sebou vzít chytrý telefon. Budeme se na vás těšit v našem digitálním planetáriu. A budou i pokusy!

Foto měsíce

Vánoce jsou za dveřmi, a tak i vesmír rozsvěcuje svůj vlastní stromek. Na zimní obloze ho najdeme v nenápadném souhvězdí Jednorožce mezi známějšími sousedy Orionem a Malým psem. Tato oblast skrývá hvězdokupu NGC 2264, které se přezdívá Vánoční stromek. Při pohledu dalekohledem skutečně připomíná svítící stromek - jasné mladé hvězdy tvoří pomyslné větve, zatímco nejjasnější z nich tvoří kmen stromu.

Při fotografování objevíme ukryté „dárky" v podobě mlhovin tvořených ionizovaným vodíkem a řadu temných mlhovin jako je mlhovina Kužel, jež tvoří parádní ozdobu špičky vánočního stromku.

Použitá technika: Newton 254/1000, astronomická kamera ZWO ASI 294 MC. Celková expozice: 2740 x 30s.

Zdroj: HPHK / Michal Šrejber

Výstavy

Výstavy jsou přístupné v rámci programů probíhajících v prostoru digitálního planetária, případně hvězdárny.

Vesmír očima dětí | digitální planetárium

Výstava dětské tvorby ze Základní školy Milady Horákové, která vznikla při příležitosti 10. výročí otevření digitálního planetária.

Krása fyziky / fyzika krásy | digitální planetárium

Výstava si klade za cíl ilustrovat jinou stránku fyzikálních jevů kolem nás. Snaží se, aby divák otevřel oči a pozoroval, jaké zázraky se dějí přímo před ním. Autorem většiny fotografií a textů je profesor Tomáš Tyc z Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

Papírové modely kosmické techniky

digitální planetárium
autoři: Petr Balda a Miloš Drábek

Světelné znečištění

hvězdárna
autoři: Radka Pavlíková a Pavel Kabrhel

Kosmické události – prosinec 2025

Planety

Merkur	v první polovině měsíce ráno nad JV obzorem
Venuše	nepozorovatelná
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	téměř po celou noc kromě večera
Saturn	v první polovině noci
Uran	po většinu noci kromě rána
Neptun	v první polovině noci

Měsíc

5. 12.	Měsíc v úplňku (0:13)
11. 12.	Měsíc v poslední čtvrti (21:51)
20. 12.	Měsíc v novu (2:43)
27. 12.	Měsíc v první čtvrti (20:09)

4. 12.	3 h	Měsíc v konjunkci s Uranem
4. 12.	12 h	Měsíc v přízemí (356 967 km)
4. 12.	21 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran)
7. 12.	17 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem
7. 12.	17 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux)
7. 12.	22 h	Merkur v největší západní elongaci
10. 12.	9 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus)
13. 12.	3 h	Jupiter v konjunkci s β Gem (Pollux)
14. 12.	9 h	maximum meteorického roje Geminid (ZHR 150)
14. 12.	19 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica)
17. 12.	7 h	planetka (3) Juno v konjunkci se Sluncem
17. 12.	7 h	Měsíc v odzemí (406 301 km)
18. 12.	11 h	Měsíc v konjunkci s Merkurem
21. 12.	16 h	zimní slunovrat (16:03), začátek astronomické zimy
27. 12.	3 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem
27. 12.	8 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem
31. 12.	11 h	Měsíc v konjunkci s Uranem

Časové údaje jsou uvedené v SEČ.
Zdroj: Rozehnal, J. aj. Hvězdářská ročenka 2025